

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WAŁCZU ZA ROK 2014 I POTRZEBY NA ROK 2015.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu w 2014 roku realizował zadania pomocy społecznej określone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie.

Ponadto realizował także wypłatę dodatków mieszkaniowych jako zadania własne gminy oraz obsługę świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie. Od dnia 1 sierpnia 2008 roku prowadzi także postępowania na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, kontynuującej działania wobec dłużników alimentacyjnych oraz obsługę funduszu alimentacyjnego.

Od dnia 28 czerwca 2005 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Od roku 2011 zapewnia obsługę administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a od roku 2012 realizuje także zadania Gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ponadto od 11 marca 2014 roku prowadzi, na podstawie uchwały Rady Miasta Wałcz, postępowania i wydaje decyzje administracyjne w sprawach zryczałtowanego dodatku energetycznego.

Poniżej przedstawiam realizację zadań Ośrodka w 2014 roku według podziału na „zadania własne Gminy” i „zadania zlecone Gminie”.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych Gminy skorzystały **885** rodzin z liczbą osób – **1 945**. Liczba rodzin objętych pomocą zwiększyła się o 5, a liczba osób w tych rodzinach zmniejszyła się o 98 w stosunku do roku 2013. Tendencją jest zwiększanie się liczby rodzin dwuosobowych i osób samotnie gospodarujących, które stanowią 65 % ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej.

W większości przypadków rodziny i osoby korzystały z pomocy wielokrotnie w ciągu roku lub nawet co miesiąc. Udzielenie pomocy każdorazowo poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym w miejscu zamieszkania i zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

Rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze – wydano **1 816 959zł.**

W tym:

- 510 rodzinom i osobom przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego na kwotę **1 021 801 zł**. Wypłacono 3 209 zasiłków; średnia wysokość zasiłku – 318,42 zł,
- 598 rodzinom i osobom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na żywność, leki, opłaty mieszkaniowe, opał, odzież, środki czystości i inne potrzeby na łączną kwotę **228 712 zł** (w tym min. 112 rodzinom lub osobom na leki – **21 246 zł** (285 zasiłków), 198 rodzinom na opał – **81 880 zł**, pomoc w formie bonu żywnościowego otrzymało 25 rodzin lub osób; wydano bony na kwotę **3 717 zł** oraz 9 rodzinom udzielono pomocy na

pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pożaru budynku przy ul. Przedmiejskiej) na kwotę **30 000 zł**).

- 68 rodzinom przyznano pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego na kwotę **18 486 zł** ; w/w zasiłek przyznaje się osobie lub rodzinie, której dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe lecz zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności warunkujące przyznanie pomocy, najczęściej są to wysokie koszty leczenia i leków oraz zadłużenia w opłatach mieszkaniowych, które prowadzą do powstawania sytuacji kryzysowych; ponadto w ubiegłym roku dużą część zasiłków specjalnych celowych przyznano na zakup opału lub kosztów ogrzewania mieszkania,
- 16 osobom bezdomnym opłacono pobyt w schroniskach i noclegowniach dla bezdomnych w kwocie **80 084 zł**,
- sprawiono 5 pogrzebów, w tym 2 osobom bezdomnym, za które zapłacono **13 082 zł**,
- wydatki z tytułu opłaty za pobyt 22 osób w domach pomocy społecznej wyniosły **454 794 zł**.

W roku 2014 MOPS skierował do domów pomocy społecznej 13 kolejnych osób.

W porównaniu z rokiem 2013 znacząco wzrosły wydatki na świadczenia wymienione w tym rozdziale z uwagi na wzrost wydatków z tytułu opłat za pobyt osób w domach pomocy społecznej i w schroniskach dla bezdomnych oraz z tytułu większej ilości wypłaconych zasiłków okresowych .

Ogółem wydatki w tym rozdziale wzrosły o 264 113 zł w porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym.

Rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze w domu - wydano na ten cel **289 109 zł.**

W ubiegłym roku zabezpieczono usługi 60 osobom starszym, samotnym, przewlekłe lub obłożnie chorym w wymiarze 23 335 godzin. Wszystkim potrzebującym udzielono pomocy. W porównaniu z rokiem 2013 nastąpił wzrost (o 2 817) liczby godzin wykonanych usług u osób wymagających opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu . Liczba osób objętych usługami wzrosła o 7 osób. Utrzymująca się na podobnym poziomie liczba osób korzystających z usług opiekuńczych spowodowana jest objęciem części osób potrzebujących pomocą członków rodziny pobierających z tego tytułu świadczenia opiekuńcze. **Ze względu na wiek i pogarszający się stan zdrowia osób objętych usługami należało zwiększyć zakres pomocy i ilość przyznanych godzin usług opiekuńczych , co skutkowało wzrostem wydatków o 37 347 zł w porównaniu do roku 2013.**

Rozdział 85 295 – program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- wydano na realizację **495 058 zł.**

Środki finansowe na realizację Programu pochodziły:

- z budżetu Miasta	106 823 zł
- z dotacji celowej Wojewody	388 235 zł

Dożywianie realizowano w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014- 2020.

Celem Programu było objęcie dożywianiem szerokiego kręgu osób wymagających takiej pomocy. W 2014 roku dożywianiem objęto oprócz dzieci i młodzieży szkolnej także

dzieci w wieku od 0 do 7 lat, młodzież szkół ponadgimnazjalnych, osoby dorosłe, osoby stare, chore i niepełnosprawne, których dochód nie przekracza 150 % kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Kwota ta wynosi : dla osoby samotnie gospodarującej – 813,00 zł, a dla osoby w rodzinie – 684,00 zł. Pomocy udzielano w formie posiłku, najczęściej pełnego obiadu, lub w formie zasiłku celowego na zakup żywności i bonów żywnościowych.

Ogółem Programem objęto 1328 osób, z czego 458 osób korzystało z posiłków, których koszt wyniósł **231 364 zł**, a 1 152 osoby z 467 rodzin korzystało z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności lub bonu żywnościowego – koszt **259 822 zł**.

Średnia wysokość zasiłku wynosiła 210,14 zł.

W roku 2014, w porównaniu z rokiem 2013, liczba osób objętych Programem zwiększyła się o 34 osoby, w tym liczba osób objętych pomocą w formie posiłku zmniejszyła się o 51 osób.

Koszt realizacji zadania zwiększył się o kwotę 66 101 zł.

Należy zaznaczyć, że istotną rolę w realizacji zadania spełnia dotacja celowa z Urzędu Wojewódzkiego, która w ubiegłym roku była wyższa o 29 278 zł w porównaniu z rokiem 2013.

Rozdział 85 203 – ośrodek wsparcia – dzienny dom pomocy - koszt utrzymania i prowadzonej działalności wyniósł – **441 933 zł**, w tym wynagrodzenia osobowe pracowników – **276 294 zł**.

Ośrodek wsparcia świadczył usługi dla 31 osób starszych i niepełnosprawnych, natomiast wydawał posiłki średnio dla 120 osób miesięcznie.

Koszt posiłków pokrywany jest z odpłatności za posiłki wnoszonej przez osoby z nich korzystające lub w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Dzienny Dom Pomocy jest ośrodkiem wsparcia funkcjonującym w strukturach MOPS, przeznaczonym dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a którym takiej pomocy nie może zapewnić rodzina. Osoby skierowane do DDP mają zapewniony codzienny dwudaniowy obiad lub jedno gorące danie obiadowe (bezdomni, dorośli nie mający możliwości przygotowania posiłku w domu).

DDP zapewnia osobom korzystającym z jego usług oprócz posiłku także możliwość pozostawiania pod opieką personelu Domu, zajęcia świetlicowe i kulturalne mające na celu podnoszenie aktywności tych osób, rozszerzanie ich zainteresowań, aktywną integrację ze środowiskiem lokalnym. Szczegółowe sprawozdanie stanowi załącznik nr1 do niniejszego sprawozdania.

Rozdział 85 219 – utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 1 935 098 zł, w tym: wynagrodzenia osobowe pracowników – **1 660 522 zł**.

Ośrodek zatrudnia we wszystkich działach 45 osób, w tym 13 pracowników socjalnych.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej „*Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących,*

objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. MOPS w Wałczu spełnia wymóg ustawy wprowadzony obligatoryjnie od 1 stycznia 2015 roku poprzez zatrudnianie 1 pracownika socjalnego na 2000 mieszkańców.

Rozdział 85 295 – pozostała działalność - Klub Integracji Społecznej i projekt systemowy „Druga Szansa” - 249 038 zł.

Klub Integracji Społecznej przy MOPS Wałcz koncentruje się na pracy z klientami ośrodka wykluczonymi społecznie bądź zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Celem działań KIS jest praca z klientem, rodziną w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej. W 2014 roku oprócz działań grupowych tj. projekty socjalne, **z usług indywidualnych korzystało 148 osób**, z czego każda z osób przynajmniej raz w roku zwracała się o pomoc do pracownika KIS.

W 2014r. w ramach działań KIS zrealizowano :

- **projekt socjalny pn. „W kierunku spójnej rodziny”**, którego zadaniem były działania pomocowe na rzecz rodzin z problemem alkoholowym. Uczestnikami projektu było **6 rodzin (łącznie 21 osób w tym 11 os. dorosłych i 10 dzieci)** korzystających z pomocy MOPS Wałcz i jednocześnie borykające się z problemem uzależnienia od alkoholu. Projekt realizowano **w okresie VI-XII 2014r.** Na realizację projektu Klub Integracji Społecznej pozyskał **środki z MKRPA Wałcz w wysokości 15.000 zł.** Celem projektu było zapoznanie uczestników projektu z wiedzą na temat choroby alkoholowej, współuzależnienia w tym dzieci oraz wskazanie dróg do uzdrowienia i prawidłowego funkcjonowania rodziny we własnym gronie oraz w społeczeństwie. Rodziny odbyły terapię opartą na pracy z terapeutą ds. uzależnień i psychologiem.
- **projekt socjalny pn. „VETO dla Przemocy”**, którego zadaniem były działania pomocowe na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie, objętych Niebieską Kartą. Uczestnikami projektu były **4 rodziny (łącznie 16 osób w tym 10 os. dorosłych i 6 dzieci)** korzystających z pomocy MOPS Wałcz i jednocześnie borykające się z problemem uzależnienia od alkoholu. Projekt realizowano **w okresie VI-XII 2014r.** Na realizację projektu Klub Integracji Społecznej pozyskał **środki z MKRPA Wałcz w wysokości 10.000 zł.** Celem projektu było zapoznanie uczestników projektu z wiedzą na temat przemocy w rodzinie stosowanej zarówno wobec dorosłych członków rodziny, jak i dzieci oraz wskazanie dróg do uzdrowienia i prawidłowego funkcjonowania rodziny we własnym gronie oraz w społeczeństwie. Rodziny odbyły terapię opartą na pracy z terapeutą ds. uzależnień i psychologiem.
- **Projekt ”Asystent Rodziny i Koordynator Pieczy Zastępczej”** pozyskano z MPiPS środki w wysokości **53 063 zł na zatrudnienie 2 asystentów rodziny** mających służyć pomocą rodzinom potrzebującym, korzystającym z pomocy Ośrodka.
- Klienci korzystający z pomocy KIS przy MOPS Wałcz przy współpracy z ZGK Wałcz oraz PUP Wałcz skierowani zostali w ilości **40 osób do wykonywania prac społecznie użytecznych (PSU)** w ZGK Wałcz.

Koszty wynagrodzenia pracownika i bieżące wydatki z tytułu działalności KIS wyniosły łącznie 52.000 zł.

Od 1 stycznia 2014 roku trwała kontynuacja projektu systemowego „Druga Szansa” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego PO KL Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomoc rodzinie. Projekt realizowany jest w partnerstwie z PCPR w Wałczu, GOPS w Wałczu, MGOPS w Człopie, MGOPS w Mirosławcu, MGOPS w Tucznie oraz PUP w Wałczu.

Na realizację projektu w 2014 roku wydano 208 759 zł (24 744 zł - środki własne, dofinansowanie z EFS – 184 015 zł).

Celem projektu jest wzmocnienie instytucji rodziny poprzez wsparcie w zakresie aktywnej integracji i pracy socjalnej 20 uczestników zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu miasta Wałcz w okresie 01.01.2013 - 31.12.2014r.

Celami szczegółowymi są:

- upowszechnianie pracy socjalnej na rzecz uczestników projektu;
- podniesienie kompetencji wychowawczych u uczestników projektu;
- poprawa dostępu do rynku pracy dla uczestników projektu;
- poprawa relacji i komunikacji interpersonalnej w rodzinach uczestników projektu;
- zwiększenie motywacji do działania i wiary we własne możliwości uczestników projektu.

W ramach projektu realizowane są działania aktywizujące społecznie, edukacyjnie i zawodowo.

W ramach projektu zorganizowano :

- 1 spotkanie integracyjne dla uczestników projektu i ich rodzin,
- szkolenie z zakresu aktywnego poszukiwania pracy,
- warsztaty z brokerem edukacyjnym,
- warsztaty wyjazdowe „ Szkoła dla rodziców”.
- warsztaty z zakresu równości szans kobiet i mężczyzn,
- warsztaty z kształtowania wizerunku.

Do 31 sierpnia 2014 roku rodziny współpracowały z opiekunem, którego zadaniem było udzielanie wsparcia i pomoc w rozwiązywaniu problemów.

Rozdział 85 215 – dotatki mieszkaniowe - wydano 1 267 992 zł.

Wyplacono 6 332 dotatki , z tego użytkownikom mieszkań:

a) tworzących zasób gminy	- 2 921 na kwotę - 610 377 zł
b) spółdzielczych	- 1 907 na kwotę - 357 931 zł
χ) pozostałych	- 1 504 na kwotę - 299 684 zł

Ośrodek w ubiegłym roku wypłacał dotatki mieszkaniowe 684 gospodarstwom domowym z terenu miasta. W porównaniu z rokiem 2013 zmniejszyła się o 64 rzeczywista liczba gospodarstw domowych, które skorzystały z tej formy pomocy, wypłacono o 289 dodatków mniej.

Wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych w roku 2014, w porównaniu z rokiem 2013, były mniejsze o 29 582 zł.

W ubiegłym roku przeprowadzono u 158 wnioskodawców wywiad środowiskowy, podczas którego odebrano oświadczenie majątkowe. Ponadto wnioski osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej weryfikowano wspólnie z pracownikami socjalnymi. Działania te miały na celu uszczelnienie systemu wypłat dodatków mieszkaniowych i wykluczenie osób, które składały nieprawdziwe oświadczenia o dochodach lub podawały nieprawdziwe dane o osobach wspólnie zamieszkających, co miało wpływ na przyznanie i wysokość dodatku mieszkaniowego. Ośrodek na bieżąco weryfikuje wnioski osób, żądając ich udokumentowania przed wydaniem decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego.

Rozdział 85 216 – zasiłki stałe – wydatkowano na to zadanie 620 921 zł.

Wypłacono 1 554 zasiłki stałe 142 osobom, z czego 123 to osoby samotnie gospodarujące a 23 to osoby pozostające w rodzinie.

Liczba uprawnionych w porównaniu do roku 2013 wzrosła o 10 osób. Koszt wydatków na wypłatę zasiłków był większy o 42 636 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 399,56 zł i była o 22,24 zł niższa w porównaniu z rokiem 2013. Wypłacono 183 świadczenia więcej niż w poprzednim roku sprawozdawczym.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe odpowiednio : kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (obecnie – 542 zł) lub w przypadku osoby w rodzinie, od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (obecnie - 456 zł). Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 529 zł. Głównym powodem korzystania z tej formy pomocy jest brak uprawnień osób przewlekle chorych do świadczeń emerytalno-rentowych, wynikający w większości przypadków z faktu długotrwałego bezrobocia. Świadczeniobiorcami są najczęściej samotnie gospodarujący mężczyźni, którzy zły stan zdrowia „zawdzięczają” często prowadzonemu w latach wcześniejszych szkodliwemu trybowi życia (uzależnienia, uchylanie się od pracy, konflikty z prawem, rozbiecie rodziny). Zasiłek stały przysługuje w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem, odpowiednio: osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie. Nie może być niższy od kwoty 30 zł.

Od 1 sierpnia 2009 roku wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy, jednakże nadal jest dotowana w 100% z budżetu Wojewody.

Rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne - wydano 54 390 zł.

W roku 2014 opłacano składkę zdrowotną 135 osobom nieubezpieczonym, pobierającym zasiłek stały oraz jednemu dziecku do czasu rozpoczęcia obowiązku szkolnego.

W porównaniu z rokiem 2013 zwiększyła się, o 10 osób, liczba osób uprawnionych do tego świadczenia, ale koszt opłacenia składek zwiększył się o 3 279 zł. Ośrodek pomocy społecznej, wypłacający zasiłek stały, jest zobowiązany do opłacania składki zdrowotnej za osobę nieubezpieczoną w kwocie 9 % od wysokości wypłacanego

zasiłku stałego. Wzrost wydatków wynika ze wzrostu ilości wypłaconych zasiłków stałych.

Rozdział 85205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - wydano 8000 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się obsługą administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wydatki z tego tytułu nie zmieniły się.

Szczegółowe sprawozdanie z tego zadania zostało przedłożone Burmistrzowi i Radzie Miasta ; było tematem sesyjnym w miesiącu styczniu bieżącego roku.

Rozdział 85 206 – wspieranie rodziny - wydano 260 907 zł.

Realizacja tego zadania została szczegółowo przedstawiona w materiale sesyjnym w miesiącu marcu bieżącego roku.

ZADANIA ZLECONE GMINIE

Rozdział 85 228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze - wydano 24 159 zł.

W roku 2014 MOPS opłacał wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych 4 osobom z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 1 203 godziny usług świadczonych w miejscu zamieszkania osoby objętej pomocą.

Liczba osób nie zmieniła się, a zakres pomocy (ilość godzin) zmniejszył się o 288 godzin. Koszt ich realizacji także był niższy o 4 175 zł w porównaniu z rokiem 2013.

Rozdział 85 231 – pomoc cudzoziemcom – wydano 7 588 zł.

W 2014 roku Ośrodek udzielał pomocy finansowej dwojgu cudzoziemcom mieszkającym na terenie miasta Wałcza , którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – są to obywatele Białorusi. Cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany, przysługuje w miejscu pobytu pomoc w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania i zasiłku celowego.

Przyznano 18 zasiłków na bieżące podstawowe potrzeby bytowe na kwotę 7 588 zł.

Rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne - wydano 52 516 zł.

Opłacono składkę zdrowotną 95 osobom nieubezpieczonym korzystającym ze świadczeń rodzinnych w formie świadczenia pielęgnacyjnego.

W porównaniu z rokiem 2013 zmniejszyła się liczba osób uprawnionych do tej formy pomocy o 32 osoby, natomiast koszt opłacenia składek wzrósł o kwotę 5 455 zł z tytułu wzrostu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego z kwoty 620 zł do 800 zł.

Rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność – wydatkowano 4 000 zł.

Od czerwca 2005 roku Ośrodek, realizuje zadania w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni w oparciu o Ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Osoby nieubezpieczone, niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu na mocy szczegółowych przepisów cytowanej wyżej ustawy, mogą mieć ustalone prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni na mocy decyzji wydanej przez kierownika MOPS w Wałczu po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i spełnieniu kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Decyzje wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, świadczeniodawcy (placówki leczniczej), NFZ lub z urzędu.

W roku 2014 prowadzono 64 postępowania, wydano m.in. 58 decyzji przyznających prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej oraz 10 decyzji wygaszających. Na obsługę świadczenia otrzymano dotację w wysokości 4 000 zł, którą w wykorzystano w całości na pokrycie kosztów realizacji zadania.

Rozdział 85 212 – świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – wydano 6 430 813 zł.

W roku 2014 świadczenia rodzinne wypłacono 1 512 rodzinom i osobom a świadczenia z funduszu alimentacyjnego 356 osobom. Liczba rodzin pobierających świadczenia zmniejszyła się o 134 w porównaniu z rokiem 2013.

Od 1 sierpnia 2008 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna. Prowadzi także postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ta rozszerza krąg osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ponieważ obejmuje wszystkie dzieci oraz młodzież do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się w szkole lub w szkole wyższej, a w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Kryterium dochodowe do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 725 zł na osobę.

Oprócz wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego Ośrodek prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, mające na celu poprawić skuteczność ścigalności alimentów.

W ubiegłym roku przeprowadzono m.in. następujące postępowania wobec dłużników alimentacyjnych :

- wnioski do Komornika Sądowego o ustalenie adresu zamieszkania dłużnika - 21
- wnioski do PUP w Wałczu o aktywizację zawodową dłużników - 44
- wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1kk - 50
- wnioski do Starostwa Powiatowego w Wałczu o zatrzymanie prawa jazdy - 2
- przeprowadzenie wywiadów i zebranie oświadczeń majątkowych u dłużników alimentacyjnych - 198

Łączna liczba osób posiadających zadłużenie z tytułu wypłaconych przez MOPS w

Walczu świadczeń alimentacyjnych wyniosła na koniec 2014 roku 457 i zwiększyła się o 20 dłużników.

W ramach rozdziału 85 212 w 2014 roku wypłacono:

- zasiłki rodzinne z dodatkami	- na kwotę	2 091 103 zł
- zasiłki pielęgnacyjne	- na kwotę	930 825 zł
- świadczenia opiekuńcze	- na kwotę	1 365 864 zł
w tym:		
• świadczenie pielęgnacyjne		580 038 zł
• specjalny zasiłek opiekuńczy		93 150 zł
• zasiłek dla opiekuna		692 676 zł
- składki na ubezpieczenie społeczne	- na kwotę	280 324 zł
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	- na kwotę	178 000 zł
- fundusz alimentacyjny	- na kwotę	1 375 010 zł
- odsetki od wypłaty zasiłków dla opiekuna	- na kwotę	22 399 zł
	RAZEM:	6 243 525 zł
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych	wyniosły :	187 288 zł.

Rozdział 85 295 – program rządowy wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne - wydano 160 220 zł.

Od 1 stycznia 2014 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 roku oraz z dnia 14 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, wypłacano pomoc w wysokości 200 zł miesięcznie dla jednej uprawnionej osoby na łączną kwotę 156 400 zł oraz tytułem wyrównania za rok 2013 wypłacono 2 świadczeniobiorcom 800 zł.

Pomoc była przyznawana z urzędu, skorzystało z niej 71 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego.

Koszty obsługi programu wyniosły 3 020 zł.

Rozdział 85219 – wynagrodzenie za sprawowanie opieki – wydano 2 200 zł.

Ośrodek ma obowiązek wypłacać wynagrodzenie opiekunom prawnym osób całkowicie ubezwłasnowolnionych na podstawie postanowienia sądu opiekuńczego, który ustala zasadność i kwotę wynagrodzenia.

W ubiegłym roku wypłacano wynagrodzenie 2 osobom : jednej osobie w kwocie 200 zł miesięcznie w okresie od stycznia do lipca 2014 r., a drugiej osobie jednorazowo zwrócono koszty w kwocie 800 zł za sprawowanie opieki nad małoletnim w okresie od 25 lipca 2013 do 03 marca 2014 r.

Rozdział 85 215 – dotatki energetyczne - wydano 16 288 zł.

Ustawą z dnia 26 lipca 2013 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw wprowadzono definicję odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Zgodnie z ustawą jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Osobie takiej przysługuje dodatek energetyczny w wysokości 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej corocznie przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

W roku 2014 miesięczny dodatek energetyczny wynosił :

- w gospodarstwach domowych jednoosobowych - 11,36 zł,
- w gospodarstwach 2 – 4 osobowych - 15,77 zł,
- w gospodarstwach 5 i więcej osobowych - 18,93 zł.

W roku ubiegłym wypłacono 1 094 dodatki 190 gospodarstwom domowym na kwotę 15 969 zł. Koszty obsługi zadania (2% od wypłaconych dodatków) wyniosły 319 zł.

W ubiegłym roku MOPS wydał **5704 decyzji administracyjnych w sprawach pomocy społecznej** (700 więcej niż w roku 2013). Do organu II instancji odwołało się 9 osób, nie zgadzających się z rozstrzygnięciem wydanym przez Ośrodek. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie 6 decyzji decyzję utrzymało w mocy , 2 uchyliło do ponownego rozpatrzenia, natomiast w 1 sprawie odmówiło przywrócenia terminu do wniesienia odwołania.

W sprawach dodatków mieszkaniowych wydano 1 143 decyzji (88 mniej niż w roku 2013). Odwołań od decyzji nie było.

W sprawach dodatków energetycznych wydano 310 decyzji. Odwołań od decyzji nie było.

W sprawach ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 69 decyzji ; odwołań od decyzji do organu II instancji nie było.

Natomiast w sprawach świadczeń rodzinnych i FA wydano 2 181 decyzji (294 mniej niż w roku 2013). Odwoływało się od decyzji 28 osób , z czego : 15 decyzji utrzymano w mocy, 8 decyzji SKO uchyliło i przyznało świadczenie, 5 decyzji przekazało do ponownego rozpatrzenia. Tak duży odsetek uchylonych decyzji wynika z nieprecyzyjnych zapisów ustawowych oraz odmiennej interpretacji wyroków sądowych przez Ośrodek i SKO. Ośrodek opiera się na zapisach ustawowych oraz stanowisku Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przekazanemu do wszystkich realizatorów wypłaty świadczeń rodzinnych.

Ilość wydawanych decyzji obrazuje w części ilość wykonywanej przez MOPS pracy w ciągu roku.

Poza przyznawaniem pomocy finansowej pracownicy MOPS wykonywali m.in.

następujące czynności:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na wniosek innych ośrodków pomocy społecznej, PCPR-ów, sądu, policji, prokuratury oraz w innych uzasadnionych przypadkach za zgodą osoby;
- przeprowadzanie wywiadów i wydawanie opinii (postanowień) o zasadności udzielania pomocy finansowej kombatantom i osobom represjonowanym na ich wniosek lub wniosek Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- wydawanie zaświadczeń osobom korzystającym z pomocy Ośrodka , np. do celów stypendialnych;
- kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu;
- prowadzenie pracy socjalnej z klientami i na ich rzecz;
- zawieranie i monitorowanie kontraktów socjalnych;
- sporządzanie na wniosek PUP list osób bezrobotnych w celu kierowania ich do prac społecznie użytecznych;
- prowadzenie poradnictwa prawnego, psychologicznego, rodzinnego służącego rozwiązywaniu problemów klientów Ośrodka;
- stała współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i innymi osobami i instytucjami w sprawach dotyczących osób korzystających z pomocy;
- przedstawiciele Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Komisji i zespołów zadaniowych powoływanych przez Miasto lub Powiat, działających w sferze socjalnej;
- obsługa administracyjno – techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.;
- praca pracowników socjalnych w grupach roboczych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny w związku z procedurą Niebieskiej Karty (przemoc);
- podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych.

ZESTAWIENIE WYDATKÓW MOPS

	ROK 2013	ROK 2014
• Zadania własne gminy	5 469 991 zł	6 183 134 zł
• Dodatki mieszkaniowe	1 297 574 zł	1 267 992 zł
• Zadania zlecone gminie	204 504 zł	266 971 zł
• Świadczenia rodzinne	6 239 060 zł	6 430 813 zł
Razem	13 211 129 zł	14 148 910 zł

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2015 przedstawia się następująco:

ZADANIA ZLECONE

• rozdział 85 212 – świadczenia rodzinne	6 075 000 zł
• rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	38 000 zł
• rozdział 85 228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze	29 000 zł
• rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność	4 000 zł
• rozdział 85 295 – program rządowy wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	7 400 zł
• rozdział 85 231 – pomoc cudzoziemcom	7 900 zł
• rozdział 85 219 – wynagrodzenie za sprawowanie opieki	609 zł
• rozdział 85 215 – dodatek energetyczny	9 454 zł

Razem : 6 171 363 zł

ZADANIA WŁASNE

• rozdział 85 203 – Dzienny Dom Pomocy – utrzymanie	450 000 zł
• rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze	1 650 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	705 000 zł
• rozdział 85 215 – dodatki mieszkaniowe	1 370 000 zł
• rozdział 85 219 – MOPS – utrzymanie	1 880 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	355 000 zł
• rozdział 85 295 – program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	350 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	262 000 zł
• rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	310 000 zł
• rozdział 85 295 – Klub Integracji Społecznej	55 000 zł
• rozdział 85 213 - składki zdrowotne	60 000 zł
• rozdział 85 216 – zasiłki stałe	498 000 zł
w tym : dotacja budżetu państwa	498 000 zł
• rozdział 85 205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	10 000 zł
• rozdział 85 206 – wspieranie rodziny i piecza zastępcza	310 000 zł

Razem: 6 943 000 zł

OGÓLEM (zadania własne + zlecone) : 13 114 363 zł

UWAGI I WNIOSKI

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2014 przebiegała w miarę prawidłowo. Ośrodek w ramach swoich możliwości i w oparciu o obowiązujące przepisy prawne udzielił pomocy wszystkim osobom i rodzinom, które się o nią zwróciły.

Ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 886 rodzin, o 5 więcej niż w roku 2013.

Ogólna kwota wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy (bez kosztów utrzymania Ośrodka, Dziennego Domu Pomocy i kosztów realizacji projektów) wyniosła w ubiegłym roku **3 328 437 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa – **2 689 023 zł** (1 004 556 zł na wypłatę zasiłków okresowych, 620 921 zł na zasiłki stałe, 54 390 zł na opłacenie składek zdrowotnych i 388 235 zł na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”). W ubiegłym roku dotacja na wypłatę zasiłków stałych oraz opłacenie składek zdrowotnych pokrywała 100 % wydatków na te zadania. Większość rodzin korzystała jednocześnie z zasiłków okresowych i z dożywiania bądź z zasiłków celowych na zakup żywności.

W minionym roku pomoc w formie zasiłków celowych, okresowych i w formie rzeczowej udzielona rodzinom i osobom jej wymagającym była wyższa niż w roku 2013 ze względu na otrzymanie większej dotacji na zasiłki okresowe. Biorąc pod uwagę fakt korzystania większości tych osób z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego i ich uprawnień do pobierania świadczeń rodzinnych czy też gminnej pomocy stypendialnej, można stwierdzić, że finansowe wsparcie Miasta było utrzymane na poziomie pozwalającym osobom i rodzinom zaspokoić minimum podstawowych potrzeb bytowych określonych ustawą o pomocy społecznej.

Od 1 października 2012 roku obowiązują nowe kryteria dochodowe kwalifikujące do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej oraz ustalono nową, maksymalną wysokość zasiłku stałego, zastępując dotychczasowe, obowiązujące od 2006 roku. Mając na uwadze realnie duży wzrost kosztów utrzymania wynikający ze wzrostu cen żywności, czynszu i mediów oraz innych podstawowych artykułów konsumpcyjnych, należy stwierdzić, że wprowadzenie nowego, wyższego kryterium było najwyższą koniecznością, która w pewnym stopniu poprawi sytuację wielu rodzin i osób dając im możliwość uzyskania wsparcia. Wiąże się to niestety ze znaczącym wzrostem wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, co jest zauważalne, zwłaszcza po dwóch latach ich obowiązywania.

Aktualnie kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 542 zł (poprzednio - 477 zł) i 456 zł dla osoby w rodzinie (poprzednio – 351 zł). Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 529 zł (poprzednio 444 zł).

Narastającym problemem jest utrzymująca się wysoka liczba osób wymagających opieki, co wiąże się ze stałym wzrostem wydatków na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby oraz z tytułu opłat ponoszonych za pobyt w domach pomocy społecznej. W roku ubiegłym konieczne było skierowanie do domów pomocy społecznej 13 kolejnych osób, gdyż nie można było im zapewnić wystarczającej opieki w miejscu zamieszkania. W pierwszym kwartale tego roku skierowaliśmy już 3 osoby oraz trwa postępowanie w sprawie skierowania następnych 3 osób, co znacząco zwiększy wydatki w bieżącym roku. Problemem jest zwłaszcza umieszczanie w domach pomocy społecznej osób psychicznie chorych (zwłaszcza kobiet), gdyż pomijając nawet trudne kwestie finansowe, w Polsce brakuje wolnych miejsc w placówkach przeznaczonych dla takich osób. Czas

oczekiwania na miejsce wynosi niejednokrotnie od roku do pięciu lat. W takich przypadkach poszukujemy wolnych miejsc na terenie całej Polski.

Koszty ponoszone przez MOPS z tytułu odpłatności za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wzrastają z roku na rok ze względu na coroczny wzrost kosztu utrzymania w poszczególnych domach pomocy społecznej, liczbę osób w nich przebywających, znaczne obniżenie wieku osób kierowanych do domów pomocy społecznej.

Dla porównania przedstawiam poniżej koszty ponoszone z tego tytułu w poszczególnych latach :

- 2006 – 17 271 zł,
- 2007 – 42 553 zł,
- 2008 – 68 556 zł ,
- 2009 – 121 468 zł,
- 2010 – 242 589 zł,
- 2011 – 294 160zł
- 2012 – 364 901zł,
- 2013 – 403 463zł,
- 2014 – 454 494 zł,
- **prognozowane na rok 2015 –680 000 zł).**

W roku 2014 średnia miesięczna wysokość opłaty wnoszonej przez gminę za pobyt jednej osoby w domu pomocy społecznej wyniosła 2 208 zł. Na 26 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, opłaty ze strony rodzin wnoszone są jedynie w przypadku 2 osób, a dwie osoby pokrywają pełną należność z własnych dochodów. W związku z wejściem w dniu 2 maja 2011 roku zmiany ustawy o pomocy społecznej nastąpił dalszy wzrost wydatków gminy , ponieważ ustawa zwiększyła próg dochodowy dla osób zobowiązanych do wnoszenia opłat za pobyt ich bliskich w w/w placówkach z 250 % kryterium dochodowego do 300 % kryterium, co oznacza, że niewielkie opłaty wnoszą osoby, których dochód netto na osobę w rodzinie przekracza 1368 zł w przypadku osoby w rodzinie i 1626 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej kształtuje się w granicach 2 700 – 3 700 zł i wzrasta rocznie o ok. 200 zł.

W bieżącym roku Ośrodek ma zabezpieczone w budżecie 450 000 zł na realizację tego zadania. Biorąc pod uwagę wykonanie za I kwartał oraz prognozę wydatków do końca roku, na opłaty gminy za pobyt w domach pomocy społecznej osób już umieszczonych oraz prognozowanych do umieszczenia w najbliższym czasie **zabraknie kwoty 200 000 zł.**

W ubiegłym roku wzrosły także wydatki z tytułu opłat wnoszonych za pobyt osób bezdomnych w schroniskach i noclegowniach; wykonanie za I kwartał 2015 r. wynosi 30 366 zł, a prognozowane do końca roku – 145 000 zł.

Opłaty za pobyt osób w domach pomocy społecznej i w schroniskach, w roku 2015, pochłoną większość środków przyznanych na wypłatę zasiłków celowych, okresowych i pomoc w naturze. Po uwzględnieniu tej kwoty, na w/w formy pomocy pozostaje **150 000 zł, czyli 12 500 zł m-cznie** . W porównaniu z rokiem 2009, w którym wydatkowaliśmy 295 937 zł czyli m-cznie 24 661, rokiem 2010, w którym wydatkowaliśmy 162 368 zł czyli 13 530 zł m-cznie, rokiem 2011, w którym wydatkowaliśmy 194 528 zł czyli 16 210 zł m-cznie oraz rokiem 2012 – 186 800 zł (15 566 zł m-cznie), rokiem 2013 – 161 251 zł (13 437 zł m-cznie) oraz rokiem 2014 – 228 712

czyli 19 059 m – cznie , jest to kwota dalece niewystarczająca.

Bez zwiększenia planu finansowego w rozdziale 85 214 zabraknie pieniędzy na wypłatę zasiłków celowych lub będą one przyznawane w niewielkiej kwocie.

Dotacja w kwocie 262 000 zł przyznana w 2015 roku w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 - 2020” może być niewystarczająca. W ubiegłym roku na realizację Programu wydaliśmy 495 058 zł, natomiast w b.r. mamy na ten cel kwotę 350 000 zł, w tym 88 000 zł z budżetu Miasta. Wnioskowaliśmy o przyznanie dotacji w wys. 327 000 zł na realizację zadania, mając nadzieję , że otrzymamy kwotę pozwalającą na opłacenie dożywiania dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz udzielenie pomocy w formie zasiłków celowych , co znacząco uzupełniłoby brak środków na zasiłki celowe w ramach zadań własnych gminy. Otrzymanie dotacji we wnioskowanej kwocie uzależnione jest jednak od wkładu własnego gminy, na który w naszym przypadku składają się częściowe koszty utrzymania stołówek szkolnych rozliczone proporcjonalnie do liczby osób korzystających z Programu w stosunku do ogółu uczniów korzystających ze stołówek szkolnych oraz kwota 88 000 zł w budżecie MOPS. Po analizie wykonania za I kwartał 2015 roku należy założyć, że wkład własny może być za mały do otrzymania dotacji w kwocie 327 000 zł.

Należałoby wziąć pod uwagę konieczność **uzupełnienia wkładu własnego o kwotę 20 000 zł** .

Realizacja kolejnego zadania zleconego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, a mianowicie wypłata dodatków mieszkaniowych, w roku 2014 przebiegała prawidłowo. W związku z wcześniejszymi sygnałami o mogących występować nieprawidłowościach w związku z nierzetelnymi informacjami wnioskodawców o ich dochodach lub faktycznej liczbie zamieszkałych w lokalu osób, Ośrodek kontynuował działania mające na celu skuteczniejszą weryfikację składanych wniosków, co przełożyło się na oszczędności w kosztach realizacji tego zadania. Nie należy jednakże oczekiwać zmniejszenia wydatków na realizację tego zadania w roku 2015 z uwagi na wzrost wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania (np. opłaty za wodę i ścieki).

Realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego przebiegała w ubiegłym roku planowo.

W marginesie niniejszego sprawozdania informuję ponownie o braku wystarczających środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny. Temat ten był omawiany szczegółowo na marcowej sesji Rady Miasta .

Maria Tyma
Kierownik MOPS w Wałczu

W załączeniu:
Sprawozdanie z działalności Dziennego
Domu Pomocy za rok 2014 .

Wałcz, dnia 27.04.2015 r.

